

**Інформація про виконання
плану заходів з реалізації до 2024 року Національної стратегії сприяння
розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки
(розпорядження Кабінету Міністрів від 14.02.2023 р. № 160)**

станом на 1 липня 2024 року

**Напрямок “Забезпечення ефективних процедур громадської участі у формуванні
та реалізації державної політики на національному та регіональному рівні,
вирішенні питань місцевого значення”**

Верховна Рада України у першому півріччі 2024 р. ухвалила законопроекти з питань громадської участі, супроводження яких було передбачено планом заходів з реалізації Стратегії:

- “Про внесення змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування”;
- “Про публічні консультації”.

Зазначені Закони направлені на підпис Президентові України.

Також задля удосконалення процедур підготовки регуляторних актів, зокрема механізмів і процедур залучення інститутів громадянського суспільства та суб’єктів господарювання, ДРС розроблено законопроект щодо внесення змін до Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” (доопрацьовується за результатами розгляду на засіданні Урядового комітету 23.05.2024 р.).

Уряд прийняв [постанову від 21.07.2023 р. № 757](#) “Деякі питання доступності інформаційно-комунікаційних систем та документів в електронній формі”. Постановою внесені зміни до Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 04.01.2002 р. № 3, а також визначено завдання органам виконавчої влади забезпечити модернізацію власних веб-сайтів для приведення у відповідність із вимогами ДСТУ EN 301 549:2022 “Інформаційні технології. Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ”.

МКШ у співпраці з ГО “Центр демократії та верховенства права” протягом 2023 року проведено тренінги з питань доступу до публічної інформації (загальна кількість учасників близько 1500 осіб) та поширило відповідні [методичні рекомендації](#). Крім того [розпорядженням Кабінету Міністрів від 17.11.2023 р. № 1046](#) схвалено рекомендації, які допоможуть громадянам отримувати інформацію від державних органів спрощеною та доступною мовою.

НАДС у 2021–2023 роках погоджено 19 програм підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань діалогу як підходу до вирішення чутливих питань, розв’язання конфліктів, протягом першого півріччя 2024 року – ще 11 відповідних програм. У 2023 р. у Вищій школі публічного управління та регіональних центрів підвищення кваліфікації пройшли

відповідне навчання 3576 державних службовців та 2646 посадових осіб місцевого самоврядування; протягом першого півріччя 2024 року – 5759 державних службовців та 2070 посадових осіб органів місцевого самоврядування. Також представники органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування **Дніпропетровської, Донецької, Миколаївської, Полтавської, Сумської, Тернопільської, Чернігівської областей** протягом 2023 року – II кварталу 2024 року пройшли навчання щодо механізмів впровадження інструментів діалогу як підходу до вирішення чутливих питань, розв'язання конфліктів в регіональних центрах підвищення кваліфікації та на освітній платформі «Prometheus».

У **Волинській області** здійснюється реалізація проекту з розширення можливостей заради відновлення порозуміння для лідерів громад в Україні “Мир у цифровий час”. Представники 21 територіальної громади в **Одеській та Чернігівській областях** пройшли навчання в рамках проекту “Лабораторії творчого діалогу в громадах”, що реалізується спілкою “Громадські ініціативи України” за підтримки Програми “U-LEAD з Європою” та спрямований на пошук порозуміння між жителями та іншими заінтересованими сторонами в громаді, врахування інтересів різних груп при прийнятті рішень, побудову стійкої та продуктивної комунікації між органами влади та жителями громади для вирішення актуальних проблем. Представники територіальних громад **Дніпропетровської області** взяли участь у майстер-класі, проведеному в межах проекту “Порозуміння – запорука відновлення незламних громад Дніпропетровщини”, який є складовою проекту Громадянської служби миру (Civil Peace Service (CPS) “Педагогіка миру для відновлення громадського діалогу на Сході України”; у Баштанській територіальній громаді **Миколаївської області** проведено “День Діалогу” в рамках проекту “Сприяння всебічному розвитку громад через аналітику, діалог та міжнародне співробітництво”, що впроваджується Асоціацією міст України за підтримки Програми “U-LEAD з Європою”; **Полтавською обласною військовою адміністрацією** спільно з проектом USAID “Говерла” проведено онлайн тренінг “Конфлікт-чутливість у муніципальних послугах: законодавство, методи та практики роботи з конфліктами” для представників територіальних громад з метою підвищення спроможностей щодо управління процесами запобігання конфліктам і врегулювання конфліктів; в **Харківській області** представники територіальних громад взяли участь в інформаційних сесіях та онлайн семінарах, організованих Програмою “U-LEAD з Європою”, працюють з експертами зазначеної програми над розробкою комунікаційного плану, орієнтованого на подолання кризових та конфліктних ситуацій у громадах, беруть участь у відповідних тренінгах. Представники територіальних громад **Сумської області** під час форуму “Децентралізація 2023. Законодавчий порядок денний” обговорили питання підтримки постійно діючої діалогової платформи громад, яка слугуватиме інструментом для забезпечення законодавчої підтримки реформи децентралізації та подолання наслідків війни.

Київською ОВА при обласному контактному центрі створено “команду діалогу”, що працюватиме над спільним вирішенням проблемних питань, які турбують громадськість. **Чернівецька ОВА** спільно з ГО “Агенція медіації та діалогу Чернівецької області”, організацією “Monday /світ PPM&UI” створюють у Чернівцях Центр медіації, який працюватиме над поширенням культури мирного вирішення спорів, створенням платформи для комунікації та професійного зростання спільноти медіаторів. Крім того, у Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича протягом травня-липня 2023 р. організовано навчання за сертифікатною програмою

«Професійний медіатор: базова підготовка». **Івано-Франківською, Київською, Миколаївською, Одеською, Сумською, Харківською обласними військовими адміністраціями** проводилися діалогові заходи із заінтересованими сторонами для вирішення чутливих питань. У 2024 році запущено роботу платформи Mariupol.Academy, спрямовану на навчання представників українських громад, території яких постраждали від повномасштабного вторгнення російської федерації. У 2023 році проведена серія діалогових воркшопів з мешканцями **Маріупольської ТГ** “Я-Маріуполь: маю жити” для обговорення плану першочергових дій після деокупації та урбаністичної візії міста.

Секретаріатом Кабінету Міністрів у травні 2023 р. проведено сесію “Діалог в Україні: як посилювати дієве та не наступати на “граблі” за участю представників інститутів громадянського суспільства, органів виконавчої влади, експертів у рамках Форуму громадянського суспільства “Обриси майбутнього: перемога, відновлення та модернізація України”, організованого ГО “ІСАР “Єднання”.

З метою створення комунікаційної платформи для громадських об’єднань ветеранів **Мінветеранів** вивчило функціонування комунікаційних платформ для ветеранів Institute for Veterans and Military Families та Netherlands Veterans Institute та розробило загальний концепт такої платформи.

Мінекономіки за участю обласних та Київської міської військових адміністрацій, підприємств, їх об’єднань та спілок проведено аналіз стану функціонування **регіональних рад підприємців** та визначено основні напрями їх реформування. За результатами проведеної роботи розроблено проект постанови Кабінету Міністрів “Про внесення змін до Типового положення про регіональну раду підприємців в Автономній Республіці Крим, областях, м. Києві та Севастополі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 травня 2011 р. № 526”, та проведено щодо нього [консультації з громадськістю](#).

У 2023 р. для підвищення спроможності органів виконавчої влади використовувати інструменти громадської участі **Секретаріат Кабінету Міністрів** провів онлайн-навчання для представників структурних підрозділів МВС та Держпродспоживслужби з питань проведення консультацій з громадськістю, а також спільно з ГО “ІСАР “Єднання” за підтримки проекту USAID “Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України” – зустріч з представниками обласних військових адміністрацій для обговорення питань сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства.

Крім того, **Секретаріатом Кабінету Міністрів України** спільно з **Вищою школою публічного управління** розроблено загальну професійну (сертифікатну) програму підвищення кваліфікації держслужбовців [“Комунікації в органах публічної влади для демократичного врядування”](#). Протягом 2023 р. – першого півріччя 2024 року організовано 6 навчань за цією програмою для держслужбовців категорії “Б”.

Також у 2024 році **Секретаріатом Кабінету Міністрів України** у рамках проекту, що реалізовується спільно зі Спеціальним представником Головування – Координатором проектів ОБСЄ в Україні (Програмою підтримки ОБСЄ для України), розроблено **навчальний курс “Діалог та публічні консультації: як співпрацювати**

з громадянським суспільством ефективно". Навчання за відповідним курсом пройшли понад 50 представників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та Київської міської держадміністрації. У травні 2024 р. для залучення більш широкої аудиторії зазначений курс адаптовано під онлайн-формат та розміщено на навчальній онлайн-платформі "SKOVORODA" Національного університету "Києво-Могилянська академія".

Також у рамках згаданого проекту на замовлення Секретаріату Кабінету Міністрів проведено **дослідження практики функціонування громадських рад** при центральних та місцевих органах виконавчої влади, проблемних питань, що виникають у процесі їх формування, діяльності та взаємодії з ОБВ.

Напрямок "Створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства"

Мін'юстом та Мінінфраструктури здійснювалося супроводження у Верховній Раді України законопроектів: "Про внесення змін до деяких законів України **щодо унормування діяльності та державної реєстрації громадських організацій**" (прийнято за основу) та "Про внесення змін до Закону України "Про органи самоорганізації населення" **щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення**" (доопрацьовується для розгляду у другому читанні).

Для розвитку системи громадянської освіти **МОН** із залученням Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) розроблено [навчальну програму та навчально-методичні матеріали курсу "Демократія: ідеї на практиці"](#) для закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Проводиться апробація курсу в 22 закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Мінфіном підготовлено та оприлюднено на офіційному вебсайті [роз'яснення щодо заповнення фінансової звітності](#), провадження підприємницької діяльності інститутами громадянського суспільства. Крім того, постановою Кабінету Міністрів і Національного банку від 19.09.2023 № 1011 затверджена [Методологія визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника](#), яка у т.ч. покликає допомогти інститутам громадянського суспільства краще зрозуміти особливості відповідного процесу. Також **Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку** розроблено та [Рішенням від 23.02.2024 р. № 224](#) затверджено Положення про форму та зміст структури власності, яке було зареєстровано в Мін'юсті 12.03.2024 р. № 365/41710. Рішення набирає чинності через 90 календарних днів з дня припинення/скасування воєнного стану.

Укрдержархівом після опрацювання питання шляхів спрощення процедур припинення інститутів громадянського суспільства затверджено [Рекомендації з питань передавання архівних документів на зберігання до архівних установ у разі припинення інститутів громадянського суспільства](#) (наказ від 03.05.2024 № 82-НОД).

[Постановою Кабінету Міністрів від 25.07.2023 р. № 769](#) "Про внесення змін до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка" **розширено перелік інститутів громадянського суспільства,**

що можуть брати участь у конкурсних процедурах (додано громадські об'єднання національних меншин (спільнот)).

Мінсоцполітики спільно з Мінфіном, Мінмолодьспортом та Мінветеранів розробило та внесло на розгляд Уряду пропозиції щодо удосконалення конкурсних процедур з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства. Урядом прийнято [постанову від 07.05.2024 р. № 511](#), якою, зокрема, додатково врегульовуються питання формування конкурсної комісії та її діяльності, забезпечення трансляції відкритого захисту конкурсних пропозицій інститутів громадянського суспільства та ін.

[Постановою Кабінету Міністрів від 08.03.2024 р. № 262](#) знято обмеження щодо надання Мінветеранів фінансової підтримки на конкурсних засадах проектам інститутів громадянського суспільства, яке було запроваджено у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану, тож у червні 2024 року Мінветеранів оголошено відповідний конкурс.

Мінмолодьспортом у партнерстві з МБО “Фонд Східна Європа” проведено роботу щодо запровадження електронних процедур проведення конкурсів, що здійснюються в рамках міжнародних обмінів молоддю. Видано [наказ Мінмолодьспорту від 08.04.2024 р. № 2156](#) “Про деякі питання здійснення Українсько-Польських обмінів молоддю, обмінів молоддю України та Литви”, яким, зокрема, затверджено Положення про електронну систему для реалізації сервісу “Конкурс проектів міжнародних молодіжних обмінів”. 31.05.2024 р. та 07.06.2024 р. оголошено відповідні конкурси в електронній системі “Конкурс проектів міжнародних молодіжних обмінів”.

Мінсоцполітики, Мінмолодьспортом, Мінветеранів, Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю, Волинською, Дніпропетровською, Житомирською, Запорізькою, Івано-Франківською, Луганською, Миколаївською, Одеською, Полтавською, Сумською, Хмельницькою, Черкаською, Чернігівською обласними та Київською міською військовими адміністраціями проводилося навчання (онлайн-вебінари, тренінги) для представників інститутів громадянського суспільства з питань підготовки програм (проектів, заходів) щодо участі у конкурсах для отримання бюджетної підтримки, проектного менеджменту, адміністрування проектів, роботи з казначейським обслуговуванням, здійснення комунікації під час реалізації проектів. Найбільше відповідних заходів проводилося для молодіжних та ветеранських громадських об'єднань.

Конкурси з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, з використанням модуля “Е-конкурси” онлайн-платформи “ВзаємоДія” протягом 2023 року – першого півріччя 2024 року проводили Мінмолодьспорт, Мінветеранів, Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю, Київська та Тернопільська обласні військові адміністрації, Черкаська міська рада, Павлоградська міська рада Дніпропетровської області та Богуславська міська рада Київської області.

Мінінфраструктури вивчено питання запровадження податкових стимулів для підтримки інститутів громадянського суспільства, їх участі в соціально-економічному

розвитку держави з урахуванням світової практики, зокрема запровадження механізмів фінансової підтримки органами місцевого самоврядування інститутів громадянського суспільства, за результатами підготовлено та оприлюднено на офіційному веб-порталі міністерства відповідні [аналітичні матеріали](#).

Верховною Радою прийнято Закон України “[Про внесення змін до деяких законів України щодо ввезення, обліку, розподілу гуманітарної допомоги, особливостей оподаткування відповідних операцій та подання звітності](#)”, яким, зокрема, внесено зміни до Закону України “Про гуманітарну допомогу” щодо спрощення порядку отримання, надання, оформлення, розподілу гуманітарної допомоги. Представники **Мінсоцполітики** взяли активну участь у підготовці зазначеного закону.

Для сприяння розвитку волонтерської діяльності **Мінфін** затвердив [наказ від 22.05.2023 № 264](#) “Про затвердження змін до **Порядку формування та ведення Реєстру волонтерів** антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації”. Станом на 1 червня 2024 року у зазначеному реєстрі перебуває 9,4 тис. фізичних осіб – благодійників. З метою приведення окремих положень зазначеного Порядку у відповідність до положень Закону України від 23.02.2024 р. “Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства”, яким, зокрема, розширено категорії фізичних осіб, на користь яких надається благодійна допомога, сума (вартість) якої не включається до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу, **відповідний Порядок додатково удосконалено [наказом Мінфіну від 14.06.2024 р. № 290](#)**.

У **Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Львівській, Кіровоградській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Сумській, Тернопільській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській областях, м. Києві** створені **ресурсні центри, хаби, інші інфраструктурні об’єкти** (центри активності громадян, підтримки громадських ініціатив, молодіжні, дитячі, освітні, соціальні, волонтерські, гуманітарні, ветеранські центри/хаби, “коворкінг-зони”, креативні простори, громадські центри для внутрішньо переміщених осіб, громадські офіси/хаби, антикризові центри/хаби, інформаційно-ресурсні центри, бібліо- та інноваційні хаби тощо) для доступу інститутів громадянського суспільства до навчання, мережування, обміну ресурсами, взаємодії з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Найбільша кількість таких об’єктів призначені для молодіжних та волонтерських організацій та організацій, що опікуються питаннями внутрішньо переміщених осіб. Водночас функціонують також простори для інститутів громадянського суспільства незалежно від профілю їх діяльності: при **Кіровоградській обласній військовій адміністрації** створено Громадський офіс та веб-портал “Платформа інститутів громадянського суспільства”; **Сумською обласною військовою адміністрацією** спільно з інститутами громадянського суспільства у 2017 році створено інформаційно-ресурсний центр «Розумний хаб», який діє дотепер; **Київською міською військовою адміністрацією** створені відкриті громадські простори Vcentri HUB в Шевченківському, Оболонському, Голосіївському районах м. Києва (створюються в Дніпровському та Солом’янському районах) та онлайн-платформа взаємодії влади та громади в місті Києві «VCENTRI».

Також Волинською, Дніпропетровською, Донецькою, Житомирською, Запорізькою, Київською, Луганською, Львівською, Миколаївською, Одеською, Полтавською, Сумською, Тернопільською, Харківською, Херсонською, Черкаською, Чернівецькою, Чернігівською обласними та Київською міською військовими адміністраціями проводилося інформування громадськості про переваги створення інститутів громадянського суспільства, надавалися роз'яснення щодо їх реєстрації; Вінницькою, Дніпропетровською, Київською, Миколаївською, Одеською обласними та Київською міською військовими адміністраціями проведено відповідні інформаційні кампанії.

Напрямок «Стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України»

З метою удосконалення правових умов для участі інститутів громадянського суспільства у наданні за бюджетні кошти суспільно-значущих послуг Кабінет Міністрів 21.03.2023 р. прийняв [постанову № 248](#) “Деякі питання реалізації експериментального проекту з надання в закладах охорони здоров'я, які належать до сфери управління Міністерства соціальної політики, окремих соціальних послуг деяким категоріям осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах”. Зазначеною постановою передбачено опрацювання механізму переходу від використання бюджетних коштів, що спрямовуються на утримання бюджетних установ – державних закладів охорони здоров'я, до оплати соціальних послуг. Крім того 03.10.2023 р. прийнято [постанови № 1050](#) “Про реалізацію експериментального проекту із запровадження договірної форми надання соціальної послуги із соціального супроводу військовослужбовців та членів їх сімей у військових частинах (підрозділах) Збройних Сил” та [№ 1049](#) “Про реалізацію експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості”, якими передбачено створення єдиного закупівельника соціальних послуг. За результатами зазначених експериментальних проектів, які триватимуть до 31 грудня 2024 року, Мінсоцполітики буде підготовлено законопроект для удосконалення механізмів надання соціальних послуг та визначення єдиного підходу до фінансування соціальних послуг надавачами з державного і недержавного секторів.

Волинською, Дніпропетровською, Донецькою, Житомирською, Запорізькою, Івано-Франківською, Кіровоградською, Луганською, Львівською, Миколаївською, Полтавською, Сумською, Тернопільською, Харківською, Херсонською, Черкаською, Чернівецькою, Чернігівською обласними військовими адміністраціями проводилися заходи для залучення інститутів громадянського суспільства до моніторингу надання соціальних послуг. Також Житомирська, Запорізька, Івано-Франківська, Миколаївська, Полтавська, Сумська, Херсонська, Хмельницька обласні та Київська міська військові адміністрації поінформували про оприлюднення інформації про участь інститутів громадянського суспільства у наданні соціальних та інших суспільно значущих послуг на власних медіамайданчиках, офіційних інформаційних ресурсах, соціальних сторінках надавачів соціальних послуг, на інформаційних стендах у приміщеннях надавачів соціальних послуг, у щорічних звітах керівників об'єднаних територіальних громад та на їх сайтах. Дніпропетровська, Житомирська, Київська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Сумська, Харківська, Херсонська обласні та Київська міська військові адміністрації створювали та

поширювали соціальну рекламу про суспільно корисну діяльність інститутів громадянського суспільства, проводили інформаційно-просвітницькі заходи з цієї тематики.

Для сприяння участі інститутів громадянського суспільства у громадському контролі, моніторингу та оцінці якості надання медичних послуг 21 листопада 2023 р. Уряд прийняв розроблену **МОЗ [постанову № 1221](#)** “Про наглядову раду закладу охорони здоров’я”. Постановою затверджуються **Порядок утворення наглядової ради закладу охорони здоров’я та Типове положення про наглядову раду закладу охорони здоров’я**.

Українським ветеранським фондом Мінветеранів проведено [комплексне дослідження потреб ветеранів та військовослужбовців](#), перша частина якого включала аналіз кращих іноземних практик (Сполучених Штатів Америки, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Канади, Хорватії та Австралії) у сфері соціального захисту ветеранів, зокрема щодо надання їх послуг. [Результати](#) розміщено на сайті Українського ветеранського фонду.

Державний центр зайнятості на виконання доручення **Мінекономіки** розробив та оприлюднив [інформаційні матеріали щодо соціального підприємництва](#), механізмів підтримки та стимулювання його розвитку, а також надіслав їх обласним та Київській міській військовим адміністраціям для поширення. **Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська обласні та Київська міська військові адміністрації** поширювали зазначені матеріали, а також розроблений громадською організацією “Український незалежний центр політичних досліджень” у рамках проекту USAID “Громадяни в дії” посібник “Соціальне підприємництво” серед органів місцевого самоврядування, на офіційних ресурсах, у тому числі районних військових адміністрацій, медіамайданчиках регіону, популяризували практики соціальної відповідальності серед суб’єктів підприємництва, в тому числі шляхом демонстрації відповідних бізнеспрактик та реалізованих проєктів соціальної корпоративної відповідальності на регіональному та місцевому рівні, проводили заходи (семінари, тренінги, воркшопи, круглі столи, бізнес-форуми, конференції, зустрічі, адвокати-кампанії, демонстрації відповідних практик, прес-тури, обмін досвідом тощо) з відповідної тематики.

З метою адаптації ветеранської спільноти до мирного життя **Мінветеранів** розроблено посібник [«Абетка фермерства для ветеранів війни»](#).

Мінмолодьспорт одним із пріоритетних завдань під час проведення конкурсу з визначення проєктів, розроблених молодіжними та дитячими громадськими організаціями, для реалізації яких надавалася фінансова підтримка у 2023 році, та надаватиметься у 2024 році, визначив підвищення рівня компетентностей молоді для формування культури соціального підприємництва, професійного та кар’єрного розвитку, стимулювання до відкриття власної справи, адаптації до ринку праці в умовах війни та післявоєнний період. Також у конкурсі проєктів в рамках Українсько-Польської Ради обміну молоддю одним із пріоритетних завдань на 2023 та 2024 роки

визначено розвиток підприємницьких компетентностей молоді та підтримка підприємницьких ініціатив.

Також підтримку проектам інститутів громадянського суспільства, спрямованим на розвиток соціального підприємництва, надавали **Івано-Франківська, Луганська, Миколаївська, Полтавська, Харківська та Чернігівська обласні військові адміністрації**.

Моніторинг застосування механізмів підтримки та стимулювання розвитку соціального підприємництва, у тому числі із залученням міжнародних організацій, протягом 2023 року – першого півріччя 2024 року здійснювали **Волинська, Житомирська, Запорізька, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Сумська, Тернопільська, Черкаська обласні та Київська міська військові адміністрації**. Зокрема, поінформовано про функціонування в обласних центрах виробничих цехів на базі волонтерських центрів, що потенційно можуть трансформуватися у проекти з підприємницькою складовою; проведення у II кварталі 2024 року набору на програму міжнародних обмінів для соціальних підприємців Erasmus for Young Entrepreneurs (**Миколаївська ОВА**).

Напрямок “Створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці”

МКІП, Секретаріат Кабінету Міністрів, Мінінфраструктури та Нацсоцслужба у партнерстві з Консорціумом інститутів громадянського суспільства протягом другого півріччя 2023 року провели [III конкурс “Громадянське суспільство, бізнес та влада – кращі практики співпраці”](#), що покликаний популяризувати успішні приклади тристоронньої співпраці між зазначеними секторами. У червні 2024 року зазначеними установами та організаціями оголошено [IV конкурс](#), набір заявок на який триватиме до 5 серпня 2024 року.

Для посилення комунікації правоохоронних органів з правозахисними та іншими інститутами громадянського суспільства **МВС організовано роботу комунікаційного майданчика** для взаємодії правоохоронних органів з представниками інститутів громадянського суспільства, правозахисних організацій з метою обміну інформацією та обговорення проблемних питань забезпечення безпеки діяльності представників інститутів громадянського суспільства. Проведено першу онлайн зустріч в межах майданчика, під час якої визначено ключові напрямки для подальшої взаємодії та обміну інформацією: моніторинг стану розслідування злочинів щодо представників громадянського суспільства, скоєних до 24.02.2022 р.; кримінальні провадження у справах, що стосуються зниклих безвісти представників громадянського суспільства, цивільних заручників; кіберзлочини проти активістів; переслідування волонтерів. У рамках підготовки до наступної зустрічі за ініціативою партнерів опрацьовується питання розширення кола учасників майданчика.

Відповідно до розпорядження Уряду від 18.07.2023 № 637 запроваджено проведення **щорічного Тижня громадянського суспільства в Україні**. Перший такий Тиждень проведено у період з 11 по 17 вересня 2023 р. за загальною координацією **МКІП**. Загалом різними державними органами, громадськими об'єднаннями, було проведено понад 90 заходів в рамках Тижня.

Секретаріатом Кабінету Міністрів запроваджено проведення **координаційних зустрічей з питань виконання плану заходів з реалізації Стратегії** (III квартал 2023 р. та I квартал 2024 р.). Участь у зустрічах беруть державні секретарі міністерств, представники центральних та місцевих органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, наукових установ, визначених партнерами у плані заходів. Крім того, у межах 12 Форуму розвитку громадянського суспільства “Що дасть нам силу” 5 грудня 2023 р. проведено **інформаційну зустріч з питань виконання плану заходів з реалізації Стратегії**. 20 грудня 2023 р. проведено **вебінар для представників органів місцевого самоврядування** з метою їх ознайомлення з можливостями, які надає, зокрема, Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства та план заходів з її реалізації. У межах залучення представників громадськості до розроблення нового плану заходів з реалізації Стратегії організовано **Майстерню майбутнього “Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства: плануємо разом нові кроки”** (грудень 2023 р.) та захід **“П’ятий елемент для нового плану заходів з реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства”** (травень 2024 р.).

Вінницька, Кіровоградська, Одеська обласні та **Київська** міська військові адміністрації протягом 2023 року провели **регіональні форуми громадянського суспільства**. Іншими обласними військовими адміністраціями проведено тематичні форуми: **Волинською** – форум молоді Волині “Молодіжні ініціативи та проекти”, “Форум волонтерських ініціатив”, **Дніпропетровською** – “Міжрегіональний форум: Роль молоді у національній та громадянській ідентичності”, форум місцевого розвитку “Громадська безпека та соціальна згуртованість”, ветеранський форум “Об’єднані гідністю заради майбутнього”, форум “Партнерство влади та бізнес-спільноти Дніпропетровщини в умовах сьогодення”, **Запорізькою** – форум громадських організацій області “Виклики воєнного часу: проблеми і рішення”, **Львівською** – III-й Міжнародний Волонтерський саміт “Взаємодія волонтерів, військових та влади = Перемога”, **Івано-Франківською** – регіональний форум “Громадянська освіта”, **Полтавською** – регіональний форум “Голос громадянського суспільства в формуванні та реалізації плану відновлення України”, форум “Ефективна співпраця влади, бізнесу та громадян як шлях до європейської інтеграції України”, **Хмельницькою** – бізнес-форум “Хмельниччина в роки війни” та ряд форумів в інших містах області, **Тернопільською** – молодіжний форум “В єдності наша сила: Тернопільщина”, **Харківською** – форум Рад внутрішньо переміщених осіб, форум волонтерів, форум з питань реалізації ветеранської політики та форум “Стандарти прозорості та підзвітності”.

У II кварталі 2024 року за сприяння **Донецької ОВА** спільно з громадською організацією “Точка дотику” проведено міжрегіональний форум громадянського суспільства Донецької та Луганської областей “Долаємо виклики: громадянське суспільство в часи воєнного стану”. **Івано-Франківська ОВА** провела форум “Шлях гідності: боротьба за права людини”, **Хмельницька ОВА** – форуми “Взаємодія та інтеграція” та “Права людини в умовах війни: Хмельниччина”.

Мінмолодьспортом проведено Всеукраїнський форум для представників молодіжних рад та активної молоді “Як працювати під час війни” з метою обміну досвідом та кращими практиками, напрацювання інструментів для участі молоді на різних рівнях в умовах війни. Також **Мінмолодьспортом** протягом 2023 року – II

кварталу 2024 року проведено п'ять всеукраїнських тренінгів для представників, які працюють у молодіжних та дитячих ГО, під час яких, зокрема, було приділено увагу впровадженню принципів підзвітності, прозорості, публічності та належного врядування в діяльність інститутів громадянського суспільства, які надають послуги за бюджетні кошти, отримують підтримку за бюджетні кошти, заохочення добровільного оприлюднення інформації про їх діяльність, зокрема статутів, звітів про діяльність, фінансових звітів.

У грудні 2023 р. проведено зустріч Української Сторони Платформи громадянського суспільства з Державним секретарем Кабінету Міністрів України та представниками Секретаріату Кабінету Міністрів, зокрема Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції.

Мінмолодьспорт, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська обласні та Київська міська військові адміністрації сприяли реалізації спільних проєктів українських і міжнародних інститутів громадянського суспільства, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку і розвиток громадянського суспільства в Україні, а також залученню інститутів громадянського суспільства до реалізації пріоритетних міжсекторальних та міжрегіональних програм з міжнародного розвитку та співробітництва.

Нацсоцслужбою проведено зустріч з представниками інститутів громадянського суспільства щодо розробки **типової місцевої програми розвитку волонтерства**. Також розпочато роботу з розробки концепції **загальнодержавної програми розвитку волонтерства**, розроблено проєкт акта про її затвердження та проведено консультації з громадськістю щодо нього. Крім цього **Нацсоцслужбою** протягом 2023 року спільно з **НАДС та Вищою школою публічного управління** проведено навчання для 43 державних службовців та представників ОМС на тему “Актуальні питання провадження волонтерської діяльності в Україні”.

Волинською, Дніпропетровською, Донецькою, Івано-Франківською, Київською, Миколаївською, Полтавською, Сумською обласними військовими адміністраціями проведено роботу щодо запровадження **місцевих цільових програм з розвитку волонтерської діяльності**, зокрема, органам місцевого самоврядування областей було надіслано відповідні рекомендації.

Затверджено відповідні програми: на 2023–2025 роки в Івано-Франківській міській, Саксаганській сільській (Дніпропетровська область), Богородчанській селищній (Івано-Франківська область), Чорноморській селищній (Одеська область), Березівській сільській (Сумська область) територіальних громадах; на 2023–2027 роки – у Луцькій та Хмельницькій міській, Девладівській сільській та Лихівській селищній (Дніпропетровська область), Солотвинській селищній (Івано-Франківська область), Новодонецькій селищній (Донецька область), Ніжинській міській (Чернігівська область) територіальних громадах, на 2024–2027 роки – у Василівській сільській територіальній громаді (Одеська область). Також затверджена Програма сприяння громадянській активності у розвитку території міста Нікополя на 2024–2026 роки, яка

містить п 4. “Розвиток та підтримка волонтерського руху” (Дніпропетровська область), програма підтримки волонтерського руху у Вільнозапорізькій сільській громаді (Миколаївська область); заходи щодо розвитку волонтерської діяльності включено до Програми економічного і соціального розвитку на 2024 рік Мангушської селищної територіальної громади (Донецька область); у Кам’янці-Подільському (Хмельницька область) реалізується міська програма підтримки волонтерів “50/50” (50% зібраних волонтерами необхідних коштів дофінансовується з міського бюджету). Розроблені проекти відповідних програм у 8 територіальних громадах Полтавської області; **Київська міська держадміністрація** продовжує роботу над розробкою міської цільової програми “Сприяння розвитку волонтерства в місті Києві”.

Відповідно до інформації, наданої обласними, Київською міською військовими адміністраціями, у всіх регіонах проводяться інформаційно-просвітницькі (медійні, культурно-мистецькі, тематичні, наукові, освітні та інші) заходи (кампанії) у закладах освіти, культури, соціального захисту та інших закладах, спрямовані на популяризацію волонтерської діяльності.

Крім того, **Нацсоцслужбою** спільно з організаціями, які залучають до своєї діяльності волонтерів, та волонтерами-практиками **підготовлено посібник “Путівник з волонтерства в Україні: законодавство, менеджмент та найкращі практики”**, що включає теоретичні основи волонтерської діяльності в Україні, форми волонтерства та їх організація, волонтерський менеджмент, успішні волонтерські практики, а також зразки/шаблони індивідуального плану волонтера, договорів про провадження волонтерської діяльності тощо. Публічна презентація посібника відбулась 5 грудня 2023 року на XII Форумі розвитку громадянського суспільства “Що дасть нам силу”.

Мінмолодьспортом здійснюється популяризація волонтерської діяльності серед молоді, зокрема шляхом роботи **Національної волонтерської платформи**. За 2023 рік на платформі зареєструвалися 234 організації, 710 волонтерських можливостей та 13 226 осіб-волонтерів; за перше півріччя 2024 року зареєстровано 99 організацій, 690 волонтерських можливостей, 9120 людей на волонтерські можливості. У II кварталі 2024 р. спільними зусиллями Української Волонтерської Служби, **Мінмолодьспорту** та ЮНІСЕФ **зазначену Платформу оновлено**, завдяки чому вона: верифікує кожен нову організацію та можливість, яка потрапляє на ресурс; контактує з організаціями, пропонує додаткові можливості та підтримку; допомагає зі створенням можливостей, написанням текстів та комунікацією з волонтерами; спрощує пошук волонтерської допомоги; вибудовує екосистему залучення людей до волонтерства через локальні канали та інші ресурси. Для організацій та волонтерів створено окремі кабінети. Також на Платформі з’явилися інструменти додаткової мотивації — нагороди, відстежування волонтерських годин та інші можливості, як, наприклад, випадкове волонтерство. Кожен волонтер/-ка можуть отримати сертифікат з кількістю волонтерських годин, і використати його, як перевагу для навчання чи інших програм (<http://surl.li/aizxhq>).

НАДС погоджено загальну короткострокову програму підвищення кваліфікації держслужбовців та посадових осіб місцевого самоврядування Вищої школи публічного управління **“Актуальні питання провадження волонтерської діяльності в Україні”** та ще 6 загальних короткострокових програм, розроблених регіональними центрами підвищення кваліфікації, що охоплюють питання провадження волонтерської діяльності. Протягом 2023 року у Вищій школі публічного управління та регіональних

центрах підвищення кваліфікації пройшли навчання з питань провадження волонтерської діяльності 195 державних службовців та 501 посадова особа місцевого самоврядування; протягом першого півріччя 2024 р. – 538 державних службовців та 287 посадових осіб місцевого самоврядування.

З метою сприяння професійному розвитку та сталості інститутів громадянського суспільства **МОН** надіслало **лист** керівникам закладів вищої освіти стосовно **запровадження освітніх програм з менеджменту в інститутах громадянського суспільства або відповідних освітніх компонентів в освітніх програмах спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування.**

Урядом затверджено розроблену **Мінреінтеграції [постанову від 15.03.2024 р. № 301](#)** «Про затвердження порядків з питань проведення моніторингу стану дотримання норм міжнародного гуманітарного права у зв'язку із збройною агресією проти України та функціонування, ведення та доступу до відомостей електронної інформаційної системи порушень норм міжнародного гуманітарного права внаслідок збройної агресії проти України», що надає можливість залучення **інститутів громадянського суспільства, зокрема, до проведення моніторингу, збору та аналізу інформації про стан дотримання норм міжнародного гуманітарного права у зв'язку із збройною агресією проти України, підготовки інформації щодо порушення норм міжнародного гуманітарного права на тимчасово окупованій та прилеглих до неї територіях.**

Міндовкілля [наказом від 05.12.2023 р. № 893](#) на основі пропозицій громадської ради утворено робочу групу з підготовки та проведення у 2024 році конкурсу проектів інститутів громадянського суспільства “Стале споживання – краще для тебе і довкілля”.

Нацполіція розробила **[Рекомендації щодо запобігання виникненню передумов учинення правопорушень у сфері благодійної та волонтерської діяльності](#)**, які розміщені на веб-сайтах МВС та Нацполіції. У зв'язку з набранням чинності постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 953 “Деякі питання пропуску та обліку гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану” рекомендації доопрацьовуються.

Також роз'яснювальну роботу серед населення, спрямовану на запобігання та протидію шахрайству, іншим зловживанням у сфері благодійної діяльності, волонтерської діяльності, надання послуг та пільг у цій сфері, здійснювали, у тому числі із залученням відповідних територіальних підрозділів Нацполіції, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства, **Дніпропетровська, Житомирська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська та Чернігівська обласні та Київська міська військові адміністрації.**

З метою дослідження питань розвитку громадянського суспільства **Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАНУ** проводить наукове дослідження: “Політична участь громадянського суспільства у зарубіжних країнах: еволюція форм і методів відносин з владою”. Також Інститут підготував аналітичну записку “Західні політичні експерти про перспективи демократії у світі та

в Україні”, а в рамках наукового проекту “Інституції громадянського суспільства України: перспективи розвитку в повоєнний період» – аналітичну записку “Громадянське суспільство України в умовах війни”. **Національний інститут стратегічних досліджень** підготував щорічну доповідь “[Стан розвитку громадянського суспільства в Україні \(2022–2023 рр.\)](#)”, а також аналітичну записку “Робота громадських рад при органах державної влади та місцевого самоврядування під час дії воєнного стану” та наукову статтю “Особливості інституціоналізації та переформатування напрямів громадських активностей в умовах повномасштабної російської збройної агресії”.